

**מכל שבטי ישראל יחלוצו להם אנשי חיל
לצאת לצבא כפי תעודות המלחמה שנה בשנה,
ובשני השמיטים לא יחלוצו לצאת לצבא.
כיא שבת מנוח היאה לישראל (= כי שבת מנוחה היא לישראל).
(י. ידין, מגילת מלחמת בני אור בבני חושך, ירושלים 1955, עמ' 6-9)**

להרחבה על מגילות ים המלח:

המגילה היא אחת המגילות העתיקות (בת למעלה מ-2000 שנה) שנמצאו במדבר יהודה. המגילות נכתבו כנראה על ידי אנשי "כת מדבר יהודה" – קבוצת יהודים שהתבדלו מהשאר והלכו להתבודד במדבר.

- מה אנשי 'כת מדבר יהודה' כוללים בשנת השמיטה?
- מתוך אילו כפוסקים שלמדנו, ניתן היה להגיע להחלטה זו?
- האם אתם מקבלים את שיוך המלחמה אל איסורי שנת השמיטה?
- אילו סכנות עלולות להזדמן לאנשי הכת בעקבות החלטה זו?

באביב שנת 163 לפנה"ס, לאחר ניצחונותיהם הגדולים של יהודה המכבי ואחיו, חודר לארץ יהודה ליסיאס, המצביא הסלוקי, ששלט באנטיוכיה בשם המלך הילד, אנטיוכוס החמישי. הוא פולש לארץ יהודה מכיוון דרום וצר על בית צור, המגנה על הדרך לירושלים. במקום מתנהלים קרבות קשים שבסופם נכנעים תושבי העיר והיא נופלת ביד ליסיאס. בעל ספר חשמונאים א' מספר, שאותה שנה הייתה שנת שמיטה, ולכן סבלו הלוחמים ממחסור במזון ונאלצו להיכנע: "ויעש שלום עם אנשי בית צור ויצאו את העיר כי לא היה להם שם אוכל להיסגר בה, כי שבת היתה לארץ (...). ויחן (ליסיאס) על המקדש ימים רבים (...). ואוכל לא היה באוצרות בהיות השנה השביעית, והנמלטים ליהודה מן הגויים אכלו את שארית האוצר". גם הצרים סובלים ממחסור במזון בגלל השמיטה: ויאמר (ליסיאס) למלך ולשרי החיל ולאנשים: "אנחנו הולכים ודלים מיום ליום ואוכל לנו מעט..."

(יחזקאל כהן, עדויות על קיום מצוות קיום שביעית בימי בית שני, מתוך: שמיטה – מקורות, הגות ומחקר אמנה, תשל"ג 1973, עמ' 104-105)

- אין עדות לכך שהמכבים הפסיקו להילחם בשנת השמיטה, אבל בזמן המלחמה הם בחרו לשמור את שנת השמיטה. האם אתם זוכרים מקרה דומה, מאוחר יותר היסטורית, שבו הבחירה לשמור שמיטה היוותה סכנת חיים?
- מה דומה ומה שונה בין המקרים? האם אתם מזדהים עם שומרי השמיטה בסיפורים אלו?

משמיטה למעשה

חשבו על נושאים נוספים באורח החיים של ימינו, שלדעתכם נכון לשבות מהם בשנת השמיטה. כתבו מכתב לדמות ציבורית כלשהי הרלוונטית לנושא ובו הצעה מנומקת לשמוט. נמקו את דעתכם והשתמשו בציטוטים מתאימים מתוך הלימוד.